Załącznik do uchwały nr XXVII/166/2026

Rady Powiatu w Belchatowie

z dnia 30 wrzesnia 2026 r.

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE BEŁCHATOWSKIM

NA LATA 2026 - 2030

Bełchatów 2026

SPIS TREŚCI

W S T Ę P

1. DEFINICJA PRZEMOCY, RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ 3

2. PODSTAWY PRAWNE 7

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE BEŁCHATOWSKIM 8

4. ZASOBY KADROWE i INSTUTUCJONALNE UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ 17

5. ADRESACI PROGRAMU 20

6. OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁAŃ W PROGRAMIE 20

7. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓLOWE PROGRAMU 21

8. SZCZEGÓŁOWY OPIS PROGRAMU, DZIAŁANIA, REALIZATORZY 22

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU 27

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 27

11. MONITORING I EWALUACJA 27

W S T Ę P

Przemoc domowa jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych dzisiejszych czasów. Jest zjawiskiem, które w sposób destrukcyjny wpływa na funkcjonowanie całych rodzin oraz na życie osób doznających przemocy.

W świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rodzina podlega szczególnej ochronie i opiece państwa przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Państwo ma obowiązek uwzględnić dobro instytucji rodziny w swojej polityce społecznej, poprzez udzielanie pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji. Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 został opracowany zgodnie z zapisami art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej zgodnie, z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrana osób doznających przemocy domowej.

Program realizowany będzie w zakresie czterech obszarów:

- profilaktyka i edukacja społeczna,
- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, a także upowszechnienie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno stanowić wspólny interes uzupełniających się działań, specjalistów instytucji i organizacji. W związku z powyższym istotną intencją Programu jest zintegrowanie i aktywizacja specjalistów i instytucji w celu bardziej skutecznej i kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy, z jednoczesną ofertą działań adresowanych do osób stosujących przemoc.

Program zgodny jest ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bełchatowskim na lata 2020 – 2026, którego główną misją jest:

„Tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju oraz godnego życia mieszkańców powiatu poprzez podejmowanie zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych".

Przemoc domowa jest problemem dotykającym różne grupy społeczne. Ma charakter interdyscyplinarny i angażuje do pracy przedstawicieli różnych środowisk, tj. pracowników pomocy społecznej, policjantów, asystentów rodzinnych, socjologów, psychologów, prawników. Zintegrowanie zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań zawartych w programie jest szansą stworzenia jednolitej strategii wsparcia i podniesienie poziomu oraz skuteczności udzielanej pomocy.

Wykaz skrótów użytych w Programie:

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej

JST - jednostki samorządu terytorialnego

KRPA – Miejska/Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

KPP - Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie

Placówki Oświatowe - szkoły ponadpodstawowe i podstawowe z terenu powiatu bełchatowskiego

NK - procedura „Niebieskie Karty"

PPP - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bełchatowie

ZI - Zespół Interdyscyplinarny

1. DEFINICJA PRZEMOCY, RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa staje się coraz bardziej widoczna w polskiej rzeczywistości społecznej i dotyczy coraz większej liczby rodzin. Występuje we wszystkich sferach społeczno-ekonomicznych, we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy statusu materialnego. Jest zachowaniem negatywnym, o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc domowa jest niewątpliwie najgorszym rodzajem przemocy, ponieważ sprawcą jest najbliższa osoba - członek rodziny, a naturalnym środowiskiem życia człowieka jest właśnie rodzina. To w niej człowiek rodzi się, wychowuje, dojrzewa, w niej kształtuje własną osobowość. Nie dla wszystkich dom rodzinny jest azylem, w którym panuje miłość, ciepło, bezpieczeństwo i wzajemne zaufanie. Formy przemocy domowej to: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie, przemoc ekonomiczna. Osoba stosująca przemoc bardzo rzadko stosuje jedną formę

przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę. Zachowanie osoby stosującej przemoc może wywołać u osoby która jej doznaje trwałe konsekwencje zdrowotne, emocjonalne, poznawcze oraz społeczne.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

O przemocy domowej mówimy wtedy, gdy zostaną spełnione cztery warunki:

1) jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,

2) jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,

3) działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,

4) osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Formy przemocy domowej:

Przemoc psychiczna

Istotą przemocy psychicznej jest naruszenie godności osobistej, którą możemy rozumieć jako źródło i podstawę wolności i praw człowieka. Godność przysługuje każdemu człowiekowi, niezależnie od jakichkolwiek cech: płci, wieku, poglądów, chorób, a także niezależnie od zasług i przewinień. Godności nie wolno naruszać i powinna być chroniona.

Przemocą psychiczną są: krzyk, groźby, straszenie, wywieranie presji i przymusu, manipulację, np. wzbudzanie poczucia winy, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, oskarżanie, oczernianie, ciągłe niepokojenie, wyzywanie, poniżanie, lekceważenie, ośmieszanie, upokarzanie, zawstydzanie, ujawnianie tajemnic, uporczywe milczenie, ignorowanie, krzywdzenie zwierząt domowych należących do osoby doznającej przemocy itp.

Przemoc psychiczna jest najczęstszym rodzajem przemocy. Prócz tego, że czasem występuje sama, współwystępuje z pozostałymi rodzajami przemocy. Inaczej mówiąc, zawsze kiedy pojawia się przemoc fizyczna, seksualna, ekonomiczna lub zaniedbanie, przemoc psychiczna również ma miejsce.

Niekiedy wyróżnia się specyficzne odmiany przemocy psychicznej, takie gaslighting czy hoovering.

Gaslighting to taka forma manipulacji, w której osoba stosująca przemoc np. zaprzecza faktom, podważa ocenę sytuacji drugiej osoby, kwestionuje jej wspomnienia, a nawet zdrowie psychiczne. Może zarzucać osobie, którą krzywdzi przesadzanie, dramatyzowanie, histeryzowanie, przewrażliwienie, mówić takie rzeczy jak:, „Tylko żartowałam", „Masz przywidzenia" itp. Może ją dyskredytować w oczach innych czy podważać jej wiarygodność. W efekcie osoba doznająca przemocy zaczyna wątpić w swoje odczucia, w siebie, w swój ogląd rzeczywistości i staje się coraz bardziej niepewna, przestraszona i zawstydzona.

Hoovering po angielsku znaczy odkurzanie odkurzaczem, a także, bardziej metaforycznie – wciąganie, wsysanie. W kontekstach psychologicznych mówi się o hooveringu, gdy mimo zakończenia relacji albo próby jej zakończenia osoba próbuje na powrót wciągnąć byłego partnera do związku, przy czym jest to działanie intensywne i podstępne. Osoba stosująca ten rodzaj manipulacji często nie przyjmuje do wiadomości rozstania, zachowuje się tak, jakby związek trwał. Dzwoni, wysyła SMS-y, zamieszcza komentarze, lajkuje

zdjęcia na portalach społecznościowych, nachodzi w domu, wpada do pracy, wysyła prezenty, wyznaje miłość, proponuje wspólne aktywności

Zarówno gaslighting i hoovering są próbą podporządkowania sobie drugiej osoby, przejęcia nad nią kontroli, podważenia jej autonomii w myśleniu lub decydowaniu o sobie.

Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna narusza nietykalność cielesną: powoduje uszkodzenie ciała lub niesie takie ryzyko. Zaliczamy do niej m.in.: popychanie, ciągnięcie np. za uszy czy włosy, uderzanie, kopanie, szczypanie, duszenie, szarpanie, ściskanie, szturchanie, klapsy, policzkowanie, przesuwanie osoby, przytrzymywanie i krępowanie ruchów, przypalanie papierosem, rzucanie w osobę przedmiotami, polewanie wrzątkiem czy innymi niebezpiecznymi substancjami.

Przemoc seksualna

Przemoc seksualna narusza sferę seksualną, intymność drugiej osoby. Polega na przymuszaniu osoby do kontaktu seksualnego lub zachowań seksualnych, a także na kontynuowaniu takiego kontaktu wbrew jej woli. Przymuszanie to nie tylko użycie siły fizycznej, lecz także manipulacja psychiczna, groźba, zastraszenie, szantaż. Za działanie wbrew woli uznaje się także sytuację, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, np. jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków, albo z innych powodów nie może w pełni zrozumieć tego, co się dzieje. O przemocy seksualnej mówimy też wtedy, gdy w danych okolicznościach osoba obawia się odmówić aktywności seksualnej

Przemoc seksualna to m.in.: wymuszanie wszelkich praktyk seksualnych, pieszczot, stosunku płciowego, seksu oralnego, manualnego i in., obmacywanie, komentowanie, krytykowanie, wyśmiewanie wyglądu i szczegółów anatomicznych, sprawności seksualnej, upodobań seksualnych itd., przymuszanie do oglądania pornografii, fotografowanie i nagrywanie w sytuacji seksualnej, gdy osoba nie wyraziła zgody, udostępnianie zdjęć i nagrań osoby bez jej zgody.

Przemoc ekonomiczna

Przemoc ekonomiczna to rozmaite nadużycia w sferze materialnej, sferze własności. Ma miejsce np. wtedy, gdy ktoś wykorzystuje drugą osobę finansowo: przerzuca na nią koszty utrzymania domu, bierze kredyty na bez uzgodnienia, zmusza do spłacania swoich zobowiązań finansowych, zmusza do podpisania dokumentów finansowych – umów kredytowych, pełnomocnictw itp., sprzedaje jej własność lub wspólną własność bez uzgodnienia. Inne formy przemocy ekonomicznej to kontrolowanie wydatków drugiej osoby i utrudnianie jej zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez ograniczanie jej dostępu do wspólnych pieniędzy, wydzielanie pieniędzy, odbieranie pieniędzy, zmuszanie do drobiazgowego rozliczania się z wydatków, utrudnianie podjęcia pracy zarobkowej lub podejmowanie działań, przez które osoba może stracić pracę, zmuszanie do pracy nieodpłatnej, np. w firmie rodzinnej, niepłacenie alimentów. Przemocą ekonomiczną jest też niszczenie lub wyrzucanie rzeczy bliskiej osoby oraz zabieranie lub pożyczanie rzeczy bez pozwolenia, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń potrzebnych do funkcjonowania – łazienki, kuchni itd.

Zaniedbanie

Zaniedbanie to naruszenie obowiązku opieki zaspokojenia potrzeb fizycznych czy emocjonalnych wobec osób, które są zależne. Mówimy o tej formie przemocy w odniesieniu do osób w pewien sposób zależnych – dzieci, starszych członków rodziny wymagających opieki, osób chorych lub niepełnosprawnych. Zaniedbanie polega na niedostatecznym zaspokajaniu potrzeb – biologicznych i psychicznych. W przypadku dzieci opiekun nie zapewnia dziecku jedzenia, ubrania, schronienia, to dopuszcza się zaniedbania jego potrzeb biologicznych. Jeśli zaś nie interesuje się jego rozwojem, sytuacją w szkole, stanem emocjonalnym – zaniedbuje jego potrzeby emocjonalne, społeczne i intelektualne, o które powinien się troszczyć. W przypadku osób starszych czy niepełnosprawnych zaniedbaniem jest nieudzielanie takim osobom pomocy adekwatnej do sytuacji np. w chorobie niepodawanie tabletek, brak wizyt lekarskich, brak zainteresowania, co ta osoba czuje, odcinanie od innych osób.

2. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalenia Programu wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Przy realizacji zadań określonych w Programie mają zastosowanie niżej wymienione akty prawne:

1) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym;
2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
6) Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta";
8) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach;
9) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
10) Uchwała Nr XXIII/153/2020 z dnia 28 października 2020 r. Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie przyjęcia „Powiatowej Strategii Rozwiazywania Problemów Społecznych Powiatu Bełchatowskiego na lata 2020 – 2026".

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE BEŁCHATOWSKIM

Teren powiatu bełchatowskiego obejmuje 8 gmin, w tym 1 gminę miejską, 1 gminę miejsko-wiejską i 6 gmin wiejskich. W każdej gminie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzą przedstawiciele instytucji i podmiotów działających w obszarze problematyki przemocy domowej. Zadaniem Zespołu, zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Dane statystyczne dotyczące przemocy domowej są głównie gromadzone w Zespołach Interdyscyplinarnych funkcjonujących przy Ośrodkach Pomocy Społecznej, które bezpośrednio pracują z rodziną dotkniętą przemocą, jak również przez Policję podczas prowadzonych interwencji.

Tabela nr 1 przedstawia liczbę wszczętych, kontynuowanych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty" (NK) w gminach na terenie Powiatu Bełchatowskiego, prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w latach 2023 r. – 2025 r. Z powyższego zestawienia wynika, że w największej gminie – Miasto Bełchatów nastąpił spadek procedur Niebieskie Karty w stosunku do lat poprzednich. Wzrost nowych procedur „Niebieskie Karty" odnotowano w gminach: Bełchatów, Kluki, Drużbice i Kleszczów.

Tabela nr 1. Liczba wszczętych, kontynuowanych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty" (NK) w gminach na terenie Powiatu Bełchatowskiego.

Miasto Bełchatów	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	163	142	133
liczba kontynuowanych procedur NK	59	82	64
liczba zakończonych procedur NK	138	132	103
Gmina Bełchatów	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	30	26	40
liczba kontynuowanych procedur NK	7	12	17
liczba zakończonych procedur NK	18	22	33
Gmina Zelów	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	35	33	21
liczba kontynuowanych procedur NK	19	19	22

liczba zakończonych procedur NK	31	18	26
Gmina Drużbice	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	7	6	10
liczba kontynuowanych procedur NK	4	8	6
liczba zakończonych procedur NK	7	7	9
Gmina Kluki	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	1	12	13
liczba kontynuowanych procedur NK	2	0	5
liczba zakończonych procedur NK	3	7	8
Gmina Szczerców	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	9	8	7
liczba kontynuowanych procedur NK	3	4	5
liczba zakończonych procedur NK	4	6	11
Gmina Rusiec	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	1	6	6
liczba kontynuowanych procedur NK	2	10	11
liczba zakończonych procedur NK	3	13	35
Gmina Kleszczów	**2023**	**2024**	**2025**
liczba wszczętych procedur NK	3	7	14
liczba kontynuowanych procedur NK	3	2	2
liczba zakończonych procedur NK	4	6	12

Dane Zespołów Interdyscyplinarnych.

Tabela nr 2 przedstawia liczbę procedur „Niebieskie Karty" wszczętych przez podmioty uprawnione do zakładania NK. Z danych przedstawionych poniżej wynika, że na przestrzeni lat od 2023 r. do 2025 r. największa liczba procedur „Niebieskie Karty" wszczęta została przez funkcjonariuszy Policji i kształtuje się na stosunkowo stałym poziomie. Kolejną istotną grupą zawodową wszczynającą procedury NK są pracownicy socjalni jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Wyraźny wzrost można zauważyć w wszczynaniu procedur NK przez pedagogów, psychologów lub terapeutów a także nauczycieli. Niepokojący jest fakt zwiększenia liczby procedur w szkołach, co jasno wskazuje, że osobami doznającymi przemocy domowej są małoletni.

Tabela nr 2. Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK w latach 2023-2025

Miasto Bełchatów	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	164	140	137
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	59	37	30
funkcjonariusza Policji	94	85	85
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	1
nauczyciela	0	2	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	1
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	1	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	11	13	20
Gmina Bełchatów	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	30	26	40
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	4	2	7
funkcjonariusza Policji	21	16	28
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób	0	0	0

doznających przemocy domowej			
asystenta rodziny	2	1	1
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	3	7	4
Gmina Zelów	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	35	33	21
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	8	3	1
funkcjonariusza Policji	22	21	15
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	1
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	5	9	4
Gmina Drużbice	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	7	6	10
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	2	1	3
funkcjonariusza Policji	4	5	7
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	1	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	0	0	0
Gmina Kluki	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	1	12	6
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	0	1	1
funkcjonariusza Policji	1	11	5
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	0	0	0
Gmina Szczerców	**2023**	**2024**	**2025**

Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	9	8	13
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	2	1	0
funkcjonariusza Policji	7	6	8
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	0	1	5
Gmina Rusiec	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	2	4	10
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	0	0	0
funkcjonariusza Policji	2	4	10
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	0	0	0
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	0	0	0
Gmina Kleszczów	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wpływających NK z podmiotów uprawnionych do zakładania NK:	3	7	14
pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	1	1	1
funkcjonariusza Policji	1	5	9
żołnierza Żandarmerii Wojskowej	0	0	0
pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
asystenta rodziny	0	0	0
nauczyciela	1	1	3
osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	0	0	0
przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	0	0	1

Dane Zespołów Interdyscyplinarnych.

Analiza problemu przemocy domowej została dokonana w zakresie identyfikacji osób uwikłanych w przemoc domową - Tabela 3. Przemoc jest problemem, który dotyka głównie kobiety oraz dzieci, co jest dostrzegalne w przypadku większości gmin należących do powiatu bełchatowskiego.

Tabela nr 3. Liczba osób dotkniętych przemocą domową w gminach Powiatu Bełchatowskiego w latach 2024-2025.

Miasto Bełchatów	**2024**	**2025**
kobiety	108	68
mężczyźni	20	13

dzieci	121	28
Gmina Bełchatów	**2024**	**2025**
kobiety	14	28
mężczyźni	14	9
dzieci	20	16
Gmina Zelów	**2024**	**2025**
kobiety	18	15
mężczyźni	8	3
dzieci	29	13
Gmina Drużbice	**2024**	**2025**
kobiety	7	8
mężczyźni	0	2
dzieci	1	7
Gmina Kluki	**2024**	**2025**
kobiety	10	7
mężczyźni	0	0
dzieci	0	9
Gmina Szczerców	**2024**	**2025**
kobiety	10	9
mężczyźni	1	0
dzieci	21	20
Gmina Rusiec	**2024**	**2025**
kobiety	5	15
mężczyźni	0	2
dzieci	0	0
Gmina Kleszczów	**2024**	**2025**
kobiety	5	8
mężczyźni	2	1
dzieci	0	5

Dane Zespołów Interdyscyplinarnych.

Jednym z najważniejszym problemów społecznych, które w sposób destrukcyjny wpływają na funkcjonowanie rodzin na terenie powiatu bełchatowskiego jest problem alkoholizmu wśród dorosłych członków rodziny. Nadużywanie alkoholu często powiązane jest ze stosowaniem przemocy domowej. Do wielu aktów przemocy dochodzi wśród osób będących pod wpływem alkoholu czy uzależnionych od alkoholu.

Tabela nr 4 przedstawia liczbę postępowań prowadzonych przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu bełchatowskiego oraz liczbę osób uzależnionych od alkoholu będących jednocześnie sprawcami przemocy domowej.

Tabela nr 4. Liczba zgłoszeń nadużywania alkoholu rozpatrywana przez Komisje Rozwiazywania Problemów Alkoholowych z gmin Powiatu Bełchatowskiego w latach 2023-2025

Gmina		**2023**	**2024**	**2025**
Miasto Bełchatów	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	40	60	51
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	21	24	46
	w tym osoby stosujące przemoc	8	22	17
Gmina Bełchatów	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	12	15	18
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	1	4	8
	w tym osoby stosujące przemoc	0	10	12
Gmina Zelów	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	49	47	34

	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	8	14	11
	w tym osoby stosujące przemoc	21	25	12
Gmina Drużbice	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	15	10	11
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	3	8	2
	w tym osoby stosujące przemoc	4	3	4
Gmina Kleszczów	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	11	40	40
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	3	9	6
	w tym osoby stosujące przemoc	1	0	0
Gmina Kluki	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	4	7	7
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	1	3	4
	w tym osoby stosujące przemoc	3	3	3
Gmina Szczerców	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	23	7	14
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	6	2	3
	w tym osoby stosujące przemoc	9	2	6
Gmina Rusiec	Zgłoszenia nadużywania alkoholu	10	10	14
	Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	5	4	12
	w tym osoby stosujące przemoc	4	6	6

Dane Gminnych Komisji Rozwiazywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 5. Liczba osób osądzonych w latach 2023-2025 za czyny kwalifikujące się jako przemoc domowa.

Lp.	OSĄDZENI	Liczba osób		
		2023	2024	2025
1.	Osoby osądzone ogółem:	64	45	45
2.	Osoby skazane ogółem:	53	34	37
	-w tym na karę pozbawienia wolności	25	14	25
3.	Osoby skazane na karę pozbawienia wolności w stosunku do których orzeczono:			
	-bezwzględną karę pozbawienia wolności,	15	2	13
	-warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności	10	12	12
4.	Orzeczone dodatkowe środki karne:			
	-zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych osób	10	4	15
	-dozory kuratorskie	9	12	12
	-nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	2	0	3
	-obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	6	10	3
	-obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	15	16	12
	-obowiązek leczenia odwykowego (alkohol i środki odurzające).	3	2	3

Dane Sądu Rejonowego w Bełchatowie.

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie poszczególnych gmin, udzielają wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, m.in. poprzez przydzielanie świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych.

Jedną z form wsparcia pozafinansowego jest **specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne** dla osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej. W roku 2025 z różnych form wsparcia w gminach Powiatu Bełchatowskiego skorzystało 2061 osób. Na terenie Powiatu funkcjonuje Specjalistyczne poradnictwo dla mieszkańców powiatu, gdzie udzielana jest bezpłatna pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, w tym członkom ich rodzin, a także osobom i rodzinom przeżywającym różnego rodzaju trudności życiowe, w formie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej. W zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową współpraca interdyscyplinarna obejmuje instytucje takie jak: PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawczymi, Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa.

W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe, przy asyście funkcjonariusza Policji ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z procedurą. W 2025 roku zaistniała potrzeba umieszczenia **9 dzieci z terenu powiatu bełchatowskiego w pieczy zastępczej**, w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przy czym 5 dzieci umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 4 dzieci trafiło do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W ramach wspierania rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej, powiaty zobligowane są do **prowadzenia działań wobec osób stosujących przemoc**. W powiecie bełchatowskim

program korekcyjno-edukacyjny skierowany dla osób stosujących przemoc domową, realizuje PCPR w Bełchatowie. Jego podstawowym celem jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową, a w rezultacie powstrzymanie ich od tego rodzaju zachowań i zakończenie przemocy domowej w środowisku rodzinnym, a także zwiększenie ich zdolności do samokontroli zachowań agresywnych. W 2025 roku prowadzono oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową – grupę dla mężczyzn i grupę dla kobiet.

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, istotnym działaniem jest szeroko pojęta **profilaktyka**, skierowana do rodzin z dziećmi, ale także do całej społeczności lokalnej. W 2025 roku PCPR Bełchatów przystąpił do ogólnopolskiej Kompanii „Dzieciństwo bez przemocy" .

Ponadto, podjęte zostały działania mające na celu przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy domowej, do których należało m.in.: zakup materiałów profilaktycznych w postaci ulotek oraz plakatów profilaktycznych zawierających podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy. Na stronie internetowej PCPR na bieżąca publikuje i aktualizuje dane teleadresowe instytucji i organizacji pozarządowych, w których można uzyskać pomoc i wsparcie.

Oddziaływania profilaktyczne są realizowane również w szkołach ponadpodstawowych i podstawowych poprzez.:

- realizację programów wychowawczo- profilaktycznych,
- udział przedstawicieli szkół w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, działających w ramach procedur Niebieskie Karty, spotkaniach z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi,
- włączanie w szkolny program wychowawczo-profilaktyczny tematyki dotyczącej przemocy oraz sposobów jej przeciwdziałania,
- udostępnianie uczniom, rodzicom, opiekunom, nauczycielom za pomocą e-dziennika informacji dotyczących całodobowego bezpłatnego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży,
- monitorowanie na bieżąco sytuacji szkolnej, dydaktycznej i wychowawczej uczniów przez wychowawców, pedagogów, psychologów szkolnych,
- kierowanie uczniów do specjalistycznych poradni,
- przekazywanie rodzicom oferty działań i pomocy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych nt. procedury NK oraz informacji o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej (ulotki, gazetki ścienne, strony internetowe),
- zapewnienie uczniom pomocy pedagogiczno-psychologicznej,
- prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne,
- przekazywanie przez pedagogów szkolnych wychowawcom informacji o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej,
- pogadanki na godzinach wychowawczych,
- warsztaty i szkolenia dla rodziców, pedagogizacja rodziców,
- wszczynanie procedury NK,
- współpraca pedagogów szkolnych z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, PCPR, dzielnicowymi, pracownikami świetlic środowiskowych, koordynatorami pieczy zastępczej, niepublicznymi placówkami prowadzącymi działania w zakresie wsparcia psychologicznego, terapeutycznego,
- indywidualne rozmowy diagnozujące, wspierające, motywujące z uczniami, rodzicami, opiekunami,
- podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej i psychologicznej – udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji,
- organizowanie dla uczniów konkursów plastycznych, warsztatów, spektakli i filmów profilaktycznych nt. przeciwdziałania przemocy.

4. ZASOBY KADROWE i INSTUTUCJONALNE UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej w Powiecie Bełchatowskim:

§Starostwo Powiatowe w Bełchatowie,

§Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Czaplinieckа 66, 97-400 Bełchatów,

§Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bełchatowie, ul. Czaplinieckа 96,

§Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,

§Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,

§Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zelowie,

§Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klukach,

§Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczercowie,

§Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drużbicach,

§Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie,

§miejskie i gminne świetlice środowiskowe,

§Miejska i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

§media lokalne,

§zakłady opieki zdrowotnej,

§placówki oświatowe,

§Prokuratura Rejonowa w Bełchatowie,

§związki wyznaniowe, kościoły,

§organizacje pozarządowe,

§Sąd Rejonowy w Bełchatowie.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została opracowana w oparciu o potrzeby, oczekiwania oraz obawy osób związanych z pracą i działalnością na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Analiza określa mocne i słabe strony, a także zagrożenia i szanse na powodzenie stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Bełchatowskim, poprzez realizację założeń zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Ømożliwość bezpłatnego skorzystania z poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego) Øróżnorodność specjalistycznych placówek pomocowych przeciwdziałających przemocy domowej Ønatychmiastowe podejmowanie interwencji w sytuacjach wymagających pilnej reakcji np. zabezpieczenie dziecka Øduże zaangażowanie służb w pracę z osobą doświadczającą przemocy Ødobra współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi Ødobre przygotowanie merytoryczne i stale	Ømała gotowość do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc Ømała liczba osób posiadających uprawnienia do prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową Øopór osób doświadczających przemocy do przyjęcia pomocy, szybkie wycofywanie się, wiara, że sprawca szybko się zmieni i będzie dobrze Øryzyko wypalenia zawodowego kadr Ømałe zaangażowania instytucji ochrony zdrowia w realizację procedury „Niebieskie

szkoląca się kadra pracowników służb pomocowych Ø realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych Øzwiększenie świadomości i edukacji społeczeństwa na temat przemocy Øfunkcjonowanie procedury „Niebieskie Karty" Øfunkcjonowanie w każdej gminie Zespołów Interdyscyplinarnych Ødziałalność świetlic środowiskowych Øfunkcjonowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową Øna bieżąco uaktualniana oferta dotycząca podmiotów udzielających wsparcia i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową Øwdrożone gminne programy przeciwdziałania przemocy domowej Ømożliwość pozyskiwania środków zewnętrznych	Karty" Øograniczone możliwości zapewnienia miejsca w ośrodkach wsparcia na terenie powiatu osobom dotkniętym przemocą domową Øpowszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez osobę stosującą przemoc będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu Øutrzymujące się stereotypy społeczne dotyczące przemocy domowej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
Økampanie społeczne i informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej Øwzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat przemocy - postrzeganie przemocy jako problemu społecznego Øwzrost liczby specjalistów pracujących z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy Ømożliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na działania wspierające	Øwzrost liczby uzależnień w rodzinach Ømała motywacja rodzin do przezwyciężania problemów w rodzinie Øniskie kompetencje wychowawcze rodziców Øukrywanie przez rodzinę aktów przemocy Øbierność świadków przemocy Øniska motywacja osób stosujących przemoc do zmiany Øbrak kandydatów na rodziny zastępcze w których można zabezpieczać dzieci doświadczające przemocy

5. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Powiatu Bełchatowskiego, w tym:

·osób zagrożonych przemocą domową

·osób dotkniętych przemocą domową

·osób stosujących przemoc domową

·świadków przemocy domowej

·przedstawicieli służb zobowiązanych do udzielania pomocy rodzinom zagrożonym, bądź dotkniętym przemocą (pracowników socjalnych, członków grup diagnostyczno-pomocowych, zespołów interdyscyplinarnych, funkcjonariuszy policji, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przedstawiciele władz lokalnych, instytucji, organizacji pozarządowych).

6. OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁAŃ W PROGRAMIE

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. **Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

2. **Ochrona i wsparcie osób dotkniętych przemocą domową:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową, w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych.

3. **Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową mający na celu zmianę ich zachowań i postaw społecznych.

4. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, sformułowano cel główny.

7. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓLOWE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej i zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla mieszkańców Powiatu Bełchatowskiego.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1) Działania profilaktyczne, diagnostyczne, edukacyjne kształtujące świadomość społeczności lokalnej, sprzyjające reagowaniu na przemoc.
2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą domową.
3) Wzmocnienie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową.
4) Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

8. SZCZEGÓŁOWY OPIS PROGRAMU, DZIAŁANIA, REALIZATORZY

Cel szczegółowy 1.

Działania profilaktyczne, diagnostyczne, edukacyjne kształtujące świadomość społeczności lokalnej, sprzyjające reagowaniu na przemoc.

Lp.	Działania	Wskaźnik realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Oczekiwane rezultaty
1.	Diagnozowanie i monitoring zjawiska przemocy domowej w Powiecie Bełchatowskim.	·liczba osób zgłaszających przemoc ·liczba osób doznających przemocy ·liczba osób stosujących przemoc ·rodzaje stosowanej przemocy	PCPR, OPS, KPP, Placówki Oświatowe, ZI, PPP, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe	zadanie ciągłe 2026-2030	- określenie skali zjawiska, - określenie zakresu problemów przemocy domowej.
2.	Udział w kampaniach społecznych, konferencjach, szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	·liczba kampanii, konferencji ·liczba szkoleń			- zmiana przekonań i postaw wobec przemocy domowej - wzrost poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy domowej - podniesienie świadomości społecznej na temat skutków stosowania przemocy domowej - obalenie mitów i stereotypów na temat przemocy domowej, usprawiedliwiających jej stosowanie - podniesienie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych
3.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (plakatów, ulotek) na temat zjawiska przemocy domowej	·liczba materiałów profilaktycznych: ulotek, plakatów, informatorów			
4.	Prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców oraz dzieci i młodzieży.	·liczba działań profilaktycznych, ·liczba osób biorących udział w działaniach			
5.	Działania psychoedukacyjne dla rodziców mające na celu podnoszenie ich kompetencji rodzicielskich i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych oraz komunikowania się bez przemocy.	·liczba prowadzonych działań edukacyjnych ·liczba uczestników biorących udział w działaniach			

Cel szczegółowy 2.

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą domową

Lp.	Działania	Wskaźnik realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Oczekiwane rezultaty

1.	Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia: psychologicznego, socjalnego, prawnego, psychoedukacji w zakresie przemocy domowej.	·liczba osób, które skorzystały z pomocy/wsparcia ·liczba udzielonych porad, konsultacji ·liczba grup wsparcia ·liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia	PCPR, OPS, KPP, Placówki Oświatowe, ZI, PPP, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia	zadanie ciągłe 2026-2030	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą - zapewnienie nieodpłatnego poradnictwa osobom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej - integracja i usprawnienie współpracy pomiędzy organizacjami i jednostkami pomocowymi
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej bezpiecznego, czasowego schronienia.	·liczba osób które skorzystały ze schronienia			
3.	Zapewnianie interwencyjnej ochrony dzieci doznających przemocy, w tym poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej.	·liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu przemocy domowej			
4.	Współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi, organizacjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w domową.	·liczba organizacji i jednostek współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej ·liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych			
5.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	·liczba utworzonych: punktów konsultacyjnych, ośrodków wsparcia, ośrodków interwencji kryzysowej, telefonów zaufania			
6.	Uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”	·liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” ·liczba rodzin, osób, dzieci w rodzinach objętych procedurą „NK”, ·liczba i rodzaj instytucji wszczynających procedurę „NK” ·liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych			- zatrzymanie przemocy domowej, - uruchomienie zmiany zachowań pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i przywrócenia godności osobom pokrzywdzonym, - usprawnienie pomocy osobom uwikłanym

					w przemoc domową

Cel szczegółowy 3.

Wzmocnienie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową.

Lp.	Działania	Wskaźnik realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Oczekiwane rezultaty
1.	Prowadzenie programów korekcyjno —edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	·liczba zrealizowanych edycji programów ·liczba uczestników zajęć ·liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową	PCPR	zadanie ciągłe 2026-2030	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą - zahamowania zjawiska przemocy - zmiana postaw i zachowania przez osoby stosujące przemoc na zachowania bez przemocy - podniesienie poziomu wiedzy na temat przemocy, jej przyczyn i skutków
2.	Objęcie pomocą specjalistyczną osób, stosujących przemoc w domową.	·liczba osób korzystających z pomocy	PCPR, OPS, organizacje pozarządowe	zadanie ciągłe 2026-2030	- poprawa funkcjonowania w środowisku rodzinnym osób stosujących przemoc domową
3.	Motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	·liczba osób skierowanych do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych ·liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	PCPR, OPS, KPP, Placówki Oświatowe, ZI, kuratorzy sądowi PPP, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia	zadanie ciągłe 2026-2030	- zahamowania zjawiska przemocy, - uruchomienie zmiany postaw i zachowań u osób stosujących przemoc.
4.	Monitorowanie zachowań osób stosujących przemoc po zakończeniu programów korekcyjno-edukacyjnych.	·liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	PCPR	zadanie ciągłe 2026-2030	- utrzymywanie właściwych postaw

Cel szczegółowy 4.

Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Działania	Wskaźnik realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Oczekiwane rezultaty
1.	Organizowanie szkoleń oraz udział w konferencjach, warsztatach, kursach podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe dla osób pracujących w obszarze	·liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów, konferencji ·liczba szkoleń, warsztatów konferencji, kursów zewnętrznych	PCPR, OPS, KPP, Placówki Oświatowe, ZI, kuratorzy sądowi PPP,	zadanie ciągłe 2026-2030	- wzrost liczby osób profesjonalnie przygotowanych do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej jak również do pracy z osobami

	przeciwdziałania przemocy domowej	organizowanych przez instytucje zewnętrzne ·liczba uczestników szkoleń/warsztatów			stosującymi przemoc
2.	Rozwinięcie systemu pomocowego dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej polegającego na wsparciu psychologicznym, udziale w superwizji, coachingu, grupie wsparcia.	·liczba osób korzystających ze wsparcia, ·liczba godzin superwizji, ·liczba sesji coachingowych ·liczba grup wsparcia dla pracowników	PCPR, OPS, ZI	zadanie ciągłe 2026-2030	- zmniejszenie ryzyka wypalenia zawodowego, - zwiększenie kompetencji i umiejętności radzenia sobie ze stresem

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

ØZwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz na temat instytucji świadczących profesjonalną pomoc.

ØWzrost stopnia rozpoznawalności instytucji oferujących profesjonalną pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc.

ØZwiększenie dostępu do użytecznych danych dotyczących zjawiska przemocy domowej.

ØZwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc.

ØWzrost poziomu stosowania konstruktywnych metod wychowawczych wobec dzieci bez używania przemocy.

ØZintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym: rozwój programów korekcyjno – edukacyjnych.

ØWzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja celów i działań zawartych w Programie realizowana będzie przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- budżet państwa,
- budżet Powiatu Bełchatowskiego,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji programu,
- środki pozabudżetowe pozyskiwane z różnych programów krajowych i unijnych.

11. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie jest procesem, mającym na celu zbadanie stanu realizacji Programu oraz zgodności z postawionymi celami i założeniami. Istotą tej czynności jest wyciąganie obiektywnych wniosków z tego, co zostało i nie zostało wykonane. Na podstawie monitoringu można również modyfikować dalsze poczynania w taki sposób, aby efektywnie realizować Program na obszarze Powiatu. W związku z tym Program będzie ewaluowany przez cały okres jego realizacji i w miarę potrzeby będzie modyfikowany.

Ocena realizacji poszczególnych zadań Programu będzie dokonywana corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie zgromadzonej dokumentacji dotyczącej Programu. Uzyskane dane będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań podejmowanych w ramach Programu, z jednoczesną możliwością korekty sposobu realizacji Programu i ewentualną jego nowelizacją. Dyrektor PCPR w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji programu.